

Enunțul – Cls. a V-a

Enunțul este o comunicare cu înțeles deplin formată în jurul unui predicat.

Pentru ca un șir de cuvinte să constituie un enunț, el trebuie să fie organizat gramatical și să respecte reguli exacte de combinare.

Enunțul poate reprezenta:

- o informație Nu am găsit pe internet ce am căutat.
- o constatare Mașina este tot mai murdară.
- un ordin Du-te la școală!
- un sfat Cred că ar fi bine să citești.
- o rugămintă Te rog să mă suni.
- un îndemn Nu ceda atât de ușor.
- o întrebare Mergem la film?
- un răspuns la întrebare — Mergem la film? — **Da.**

Tipuri de enunțuri

După criteriile cantitative, enunțurile se împart în *enunțuri mai scurte* și *enunțuri mai lungi*.
După posibilitatea de a fi analizate, enunțurile se împart în *enunțuri structurate* și *enunțuri nestructurate*

Enunțuri structurate (analizabile) - construite în jurul unor predicate

După alcătuire, enunțurile analizabile se împart în **propoziții** și **fraze**.

Propozițiile sunt analizabile prin intermediul **părților de propoziție**, iar frazele prin intermediul **propozițiilor**.

Enunțuri nestructurate (neanalizabile) – o secvență lexicală

Ex. Ursul! (poate însemna: Uite ursul!)

Propoziția

Propoziția este o comunicare cu un singur un predicat.

Exemple: Plouă. (propoziția echivalentă cu partea de propoziție)

Este frumoasă.

Ea este frumoasă.

Vară! Eu! Repede!

Da. Nu. (propoziții neanalizabile, ca răspuns la o propoziție interogativă)

După scopul comunicării enunțurile pot fi:

1. Enunțul asertiv este un enunț informativ, ce exprimă o informație.

Enunț asertiv = o propoziție care se termina cu punct .

Ex.: Mama gătește mâncarea preferată .

Vom merge la film la sfârșitul săptămânii.

2. Enunțul interogativ - acesta cere informații, și are o intonație specifică.

Obs. - sunt marcate prin semnul întrebării.

Ex. Unde mergem duminică?

Nu ți-ai scris temele?

3. Enunțul imperativ exprimă un ordin , o comandă, un îndemn, o interdicție, o scuză și conține un verb la modul imperativ .

Enunț imperativ - propoziție care se termina cu semnul exclamării .

Ex.: Lasa-ma in pace !

Hai ! ; Vino ! Du-te în parc !

4 Enunțuri exclamative – acestea exprimă o stare afectivă legată de un aspect din realitate .

Obs. Ele au o intonație specifică, fiind marcate prin semnul exclamării.

Exemplu: Ce film interesant!

Din punct de vedere sintactic enunțurile pot fi:

Enunțuri simple - formează o propoziție

Enunțuri complexe – alcătuite din 2 sau mai multe propoziții, care formează **o frază**.

O frază conține două sau mai multe propoziții legate între ele (coordonate sau subordonate), deci fraza are două predicate sau mai multe.

Exemplu: Starea aceasta de urgență ne-a obligat pe toți să stăm mai mult în casă și să ne petrecem timpul cu părinții, care s-au ocupat mai mult de preocupările noastre.

Fraza conține patru predicate, deci sunt patru propoziții.

A. După aspectul predicatului, propozițiile sunt:

1 afirmative: Plec la spectacol.

2 negative (marcate prin adverbul de negație/marca de negație **nu**):

Ex.: Nu plec la spectacol. Nu și-ar face tema.

N-ai citit nimic azi?

B. După structură, propozițiile sunt:

1 simple (alcătuite numai din predicat sau din predicat și subiect)

Exemplu: Vine (predicat verbal) ploaia (subiect simplu).

Plouă. (predicat)

2 dezvoltate (alcătuite din subiect, predicat și din attribute sau complemente)

Exemplu: Spre seară (complement circumstanțial de timp) vine (predicat verbal) ploaia (subiect) abundentă (atribut adjectival).

Enunțul. Tipuri de enunț

Recitiți explicațiile din Auxiliarul: Cartea mea de gramatică de la pag. 118, 119, revedeți lecția trimisă *Enunț. Propoziție* și apoi rezolvați exercițiile următoare:

Teme: din Auxiliarul: Cartea mea de gramatică

Pag. 118 - Ex.: 5, 7, 8

Pag. 119 - Ex.: 10, 11, 12,

Pag. 120 - Ex.: 1, 2, 3, 4